

İSG SINAVLARI HAZIRLIK DERGİSİ

1. SAYI

MART 2024

EDİTÖR:

YAVUZ SELİM TEK

A SINIFI İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI

@yavuzselimhoca

yavuzselimhoca

www.yavuzselimhoca.com

BU SAYIMIZDA ELE ALDIĞIMIZ KONULAR

- 01 6331 SAYILI KANUN İSTİSNALARI
- 02 6331 SAYILI KANUN ÖNEMLİ TANIMLAR
- 03 TEMEL İSG EĞİTİMLERİ ,İŞE BAŞLAMA EĞİTİMLERİ, UZAKTAN EĞİTİM
- 04 TEMEL İSG EĞİTİMİ KONULARI, EĞİTİM PRENSİPLERİ
- 05 İŞVEREN, ÇALIŞAN YÜKÜMLÜLÜKLERİ, İSG HİZMETLERİ
- 06 İGU-İYH-DSP HİZMET SÜRELERİ
- 07 RİSK DEĞERLENDİRME
- 08 SAĞLIK GÖZETİMİ , İGU GÖREVLERİ
- 09 İYH, DSP GÖREVLERİ
- 10 ÇALIŞAN TEMSİLCİSİ
- 11 İSG KURULLARI
- 12 İŞYERLERİNDE İŞİN DURDURULMASI
- 13 İSG HİZMETLERİNİN DESTEKLENMESİ İSGB - OSGB
- 14 SAĞLIK KAYITLARI , ONAYLI DEFTER, İHTAR VE İTİRAZLAR
- 15 ÇEŞİTLİ SORULAR

WORKPLACE
SAFETY

ÖNSÖZ

Ben Yavuz Selim TEK

A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı olarak 10 yılı aşkın bir süredir sektörde hizmet vermekteyim.

Bir süredir de siz değerli meslektaşlarımı sınava hazırlamak için özgün ve farklı içerikler üretmeye, dersler vermeye ve sizlere tüm gücümle destek vermeye gayret ediyorum.

Sizlere her Cuma günü çıkacak olan bu dijital dergimiz ile sınava hazırlık sürecinizde destek vermek için bu çalışmaya başladım.

Dergimiz ; Her hafta cuma günleri ücretsiz olarak www.yavuzselimhoca.com sitesinden yayınlanacak ve eminim ki sınava hazırlık sürecinizde size rehberlik edecektir.

İlk sayımızda, sınavın en önemli konularından olan **6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu** ile çeşitli bazı yan yönetmelikleri işlemeye gayret ettim.

Bu çalışmanın sizlere faydalı olmasını umut ediyorum ve sınavlarınızda sizlere başarılar diliyorum.

Sevgilerimle..

6331 SAYILI İSG KANUNU

KANUNUN AMACI

İşyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemektir.

KAYNAK :
6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

Editör:
Yavuz Selim TEK
A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı

Tarih:
27 Şubat 2024
Salı

KANUN İSTİSNALARI

- Fabrika, bakım merkezi, dikimevi ve benzeri işyerlerindeki hariç, Türk Silahlı Kuvvetleri, Genel Kolluk Kuvvetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığının faaliyetleri.
- Afet ve acil durum birimlerinin müdahale faaliyetleri.
- Ev hizmetleri.
- Çalışan istihdam etmeksizin kendi nam ve hesabına mal ve hizmet üretimi yapanlar.
- Hükümlü ve tutuklulara yönelik infaz hizmetleri sırasında, iyileştirme kapsamında yapılan işyurdu, eğitim, güvenlik ve meslek edindirme faaliyetleri.

ÖRNEK SORU :

Aşağıda verilenlerden hangisinde, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun hükümleri uygulanır?

- A) Afet ve acil durum birimlerinin müdahale faaliyetleri
- B) Ev hizmetleri
- C) Çırac ve Stajyerler
- D) Fabrika, bakım merkezi, dikimevi ve benzeri işyerlerindeki hariç Türk Silahlı Kuvvetleri, genel kolluk kuvvetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığının faaliyetleri
- E) Çalışan istihdam etmeksizin kendi nam ve hesabına mal ve hizmet üretimi yapanlar

CEVAP : C

ÖNEMLİ TANIMLAR

ÇALIŞAN TEMSİLCİSİ: İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalara katılma, çalışmalarını izleme, tedbir alınmasını isteme, tekliflerde bulunma ve benzeri konularda çalışanları temsil etmeye yetkili çalışan

DESTEK ELEMANI: Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilkyardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişi

İŞ KAZASI: İşyerinde veya işin yürütümü nedeniyle meydana gelen, ölüme sebebiyet veren veya vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenen engelli hâle getiren olay

RAMAK KALA OLAY: İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olaylar

TEHLİKE

İşyerinde var olan yada dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyeli

RISK

Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimali

ÖNLEME

İşyerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tümü

İSGB: İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmek üzere kurulan, gerekli donanım ve personele sahip olan birim

OSGB: Kamu kurum ve kuruluşları, organize sanayi bölgeleri ile Türk Ticaret Kanununa göre faaliyet gösteren şirketler tarafından, işyerlerine iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini sunmak üzere kurulan gerekli donanım ve personele sahip olan ve Bakanlıkça yetkilendirilen birim

ÖRNEK SORU:

“Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişi” tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çalışan temsilcisi
- B) İşveren vekili
- C) Destek elemanı
- D) Formen
- E) İş güvenliği uzmanı

CEVAP : C

ÖRNEK SORU:

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’na göre, “İşyerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tümü” tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Koruma
- B) Ayırma
- C) Önleme
- D) Dışlama
- E) Toplama

CEVAP : C

ÖRNEK SORU:

“İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalara katılma, çalışmalarını izleme, tedbir alınmasını isteme, tekliflerde bulunma ve benzeri konularda çalışanları temsil etmeye yetkili çalışan” tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Destek elemanı
- B) Mühendis
- C) Formen
- D) Sivil savunma uzmanı
- E) Çalışan temsilcisi

CEVAP : E

TEMEL İSG EĞİTİMLERİ

**AZ TEHLİKELİ
İŞ YERLERİ**
3 yılda en az
bir defa
**EN AZ 8
SAAT**

**TEHLİKELİ İŞ
YERLERİ**
2 yılda en az
bir defa
**EN AZ 12
SAAT**

**ÇOK TEHLİKELİ
İŞ YERLERİ**
Yılda en az
bir defa
**EN AZ 16
SAAT**

- Çalışma yeri veya iş değişikliği, iş ekipmanının değişmesi, yeni teknoloji uygulanması gibi durumlar nedeniyle ortaya çıkacak risklerle ilgili eğitimler ayrıca verilir.
- İş kazası geçiren veya meslek hastalığına yakalanan çalışana işe dönüşünde çalışmaya başlamadan önce, kazanın veya meslek hastalığının sebepleri, korunma yolları ve güvenli çalışma yöntemleri ile ilgili **ilave eğitim** verilir.
- Herhangi bir sebeple 6 aydan fazla süreyle işten uzak kalanlara, tekrar işe başlatılmadan önce **bilgi yenileme eğitimi** verilir.
- Asıl işveren-alt işveren ilişkisi kurulan işyerlerinde, her işveren kendi çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin verilmesinden sorumludur.
- Asıl işveren, alt işverenin çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine dair belgeleri **kontrol etmekle yükümlüdür**.
- Geçici bir süre ile çalışanları kendi işyerinde çalıştırmak üzere devralan işveren, **devraldığı çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin verilmesinden sorumludur**.
- Geçici bir süre ile çalışanları kendi işyerinde çalıştırmak üzere devralan işveren, devraldığı çalışanları ve işverenlerini iş sağlığı ve güvenliği risklerine ilişkin bilgilendirir.

İŞE BAŞLAMA EĞİTİMİ

Çalışan fiilen işe başlamadan önce **uygulamalı olarak** işveren veya işveren tarafından görevlendirilen deneyimli çalışanlarca verilen eğitimidir.

Çalışan başına en az 2 saat verilir.

Bu eğitimde geçen süreler temel eğitim sürelerinden sayılmaz

UZAKTAN EĞİTİM

İletişim teknolojileri aracılığıyla elektronik ortamda gerçekleştirilen eğitim faaliyetleridir.

Çalışanın **ilk işe giriş temel eğitimi haricinde periyodik tekrar temel eğitimleri bu yolla verilebilir.**

ÖRNEK SORU:

Çalışanların İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik'e göre; tehlikeli sınıfta yer alan bir işyerinde, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri en az kaç yılda bir tekrarlanır?

- A) 3
- B) 2
- C) 4
- D) 5
- E) 10

CEVAP : B

TEMEL İSG EĞİTİMLERİ KONULARI

1- GENEL KONULAR

- Çalışma mevzuatı ile ilgili bilgiler
- Çalışanların yasal hak ve sorumlulukları
- İşyeri temizliği ve düzeni
- İş kazası ve meslek hastalığından doğan hukuki sonuçlar

2-SAĞLIK KONULARI

- Meslek hastalıklarının sebepleri
- Hastalıktan korunma prensipleri ve korunma tekniklerinin uygulanması
- Biyolojik ve psikososyal risk etmenleri,
- İlkyardım
- Tütün ürünlerinin zararları ve pasif etkilenim,

3- TEKNİK KONULAR

- Kimyasal, fiziksel ve ergonomik risk etmenleri
- Elle kaldırma ve taşıma
- Parlama, patlama, yangın ve yangından korunma
- İş ekipmanlarının güvenli kullanımı
- Ekranlı araçlarla çalışma
- Elektrik, tehlikeleri, riskleri ve önlemleri
- İş kazalarının sebepleri ve korunma prensipleri ile tekniklerinin uygulanması
- Güvenlik ve sağlık işaretleri
- Kişisel koruyucu donanım kullanımı
- İş sağlığı ve güvenliği genel kuralları ve güvenlik kültürü
- Tahliye ve kurtarma

4- DİĞER KONULAR

Çalışanın yaptığı işe özgü; **yüksekte çalışma, kapalı ortamda çalışma, radyasyon riskinin bulunduğu ortamlarda çalışma, kaynakla çalışma, özel risk taşıyan ekipman ile çalışma, kanserojen maddelerin yol açtığı olası sağlık riskleri** ve benzeri.

EĞİTİMİN TEMEL PRENSİPLERİ

- Verilen eğitimin sonunda ölçme ve değerlendirme yapılır.** Değerlendirme sonuçlarına göre eğitimin etkin olup olmadığı belirlenerek ihtiyaç duyulması halinde, eğitim programında veya eğitimcilerde değişiklik yapılır veya eğitim tekrarlanır.
- Eğitimler çalışanlara **bireysel ya da gruplar halinde uygulanabilir.**
- İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri; çalışanlarda iş sağlığı ve güvenliğine yönelik davranış değişikliği sağlamayı ve eğitimlerde aktarılan bilgilerin öneminin çalışanlarca kavranmasını amaçlar.
- Eğitimin verimli olması için, eğitime katılacakların ihtiyacı olan konuların seçilmesine özen gösterilir.
- Eğitim, çalışanların kolayca anlayabileceği şekilde **teorik ve uygulamalı olarak** düzenlenir.

ÖZEL POLİTİKA GEREKTİREN GRUPLARIN VE ÖZEL GÖREVİ BULUNAN ÇALIŞANLARIN EĞİTİMİ

- Destek elemanlarına ve çalışan temsilcilerine, görevlendirilecekleri konularla ilgili de eğitim verilir.
- İşyerinde **onbeş yaşını bitirmiş ancak onsekiz yaşını doldurmamış genç çalışanlar, yaşlı, engelli, gebe veya emziren çalışanlar gibi özel politika gerektiren grupların** özellikleri dikkate alınarak gerekli eğitimler verilir.

ÖRNEK SORU:

İş yeri eğitimleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- Eğitim masrafları çalışanlara yüklenmez
- Eğitim konularında uzman kişilerce verilmeli
- Çalışanlara eğitim için uygun ortam oluşturulmalı
- Eğitilmeye katılanlar ölçmeye ve değerlendirmeye tabi tutulmalı.
- Eğitimler bireysel olarak yapılmalıdır toplu olarak yapılamaz.

CEVAP : E

İŞVERENİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

İŞVERENİN 6331 KANUNU YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil **her türlü tedbirin alınması**, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar

Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden **işe uygunluğunu** göz önüne alır

Risk değerlendirme yapar veya yaptırır

İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve **uygunsuzlukların giderilmesini sağlar**

Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların **hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır**

@yavuzselimhoca

ÇALIŞANLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Aldıkları eğitim ve işverenin talimatları doğrultusunda, kendilerinin ve diğer çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmemek

Teftişe yetkili makam tarafından işyerinde tespit edilen noksanlık ve mevzuata aykırılıkların giderilmesi konusunda, işverene ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak.

ÇALIŞANLARIN İSG YÜKÜMLÜLÜKLERİ

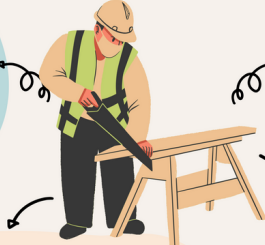
Kendi görev alanında, iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için işverene ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak.

Kendilerine sağlanan kişisel koruyucu donanımı doğru kullanmak ve korumak

Sağlık ve güvenlik yönünden ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıklarında ve koruma tedbirlerinde bir eksiklik gördüklerinde, işverene veya çalışan temsilcisine derhal haber vermek.

İşyerindeki tüm ekipmanlar ve diğer üretim araçlarını kurallara uygun şekilde kullanmak, bunların güvenlik donanımlarını doğru olarak kullanmak, keyfi olarak çıkarmamak ve değiştirmemek.

@yavuzselimhoca

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİ

- Çalışanları arasından; **iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve 10 ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde diğer sağlık personeli** görevlendirir.
- Tam süreli işyeri hekimi görevlendirilen işyerlerinde, diğer sağlık personeli görevlendirilmesi zorunlu değildir
- Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması hâlinde, bu hizmetin tamamını veya bir kısmını ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet olarak yerine getirebilir.
- İşyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı ve diğer sağlık personelinin görevlendirilmesine ilişkin zorunlu çalışma sürelerinin hesabında; **çırak ve stajyerler, toplam çalışan sayısına dâhil edilmez.**

İŞVEREN VEYA VEKİLİ TARAFINDAN VERİLECEK İSG HİZMETLERİ

- Belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olmayan ancak **50'den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan** işyeri işverenleri veya işveren vekili tarafından Bakanlıkça ilan edilen eğitimleri tamamlamak şartıyla işe giriş ve **periyodik muayeneler ve tetkikler hariç** iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütebilirler.
- İşveren veya işveren vekilleri, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yerine getirmek için **çalışan başına aylık en az 10 dakika** ayırmak zorundadır
- Bu hizmetlerin işveren veya işveren vekili tarafından yürütülmesi halinde onaylı defter tutulması zorunlu değildir.
- Bu Yönetmelik kapsamında, işyerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmek isteyen işveren veya işveren vekillerinin **İSG-KATİP** üzerinden sisteme kaydolmaları zorunludur.
- İşyerinin tehlike sınıfının değişmesi ve/veya çalışan sayısının 50 ve üzerine çıkması durumlarında, **30 gün içerisinde gerekli görevlendirmeler yapılır**

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI HİZMET SÜRELERİ

ÇOK TEHLİKELİ	40 DAKİKA / İŞÇİ BAŞINA AYDA	250 ÇALIŞAN
TEHLİKELİ	20 DAKİKA / İŞÇİ BAŞINA AYDA	500 ÇALIŞAN
AZ TEHLİKELİ	10 DAKİKA / İŞÇİ BAŞINA AYDA	1000 ÇALIŞAN

İŞYERİ HEKİMİ HİZMET SÜRELERİ

ÇOK TEHLİKELİ	15 DAKİKA / İŞÇİ BAŞINA AYDA	750 ÇALIŞAN
TEHLİKELİ	10 DAKİKA / İŞÇİ BAŞINA AYDA	1000 ÇALIŞAN
AZ TEHLİKELİ	5 DAKİKA / İŞÇİ BAŞINA AYDA	2000 ÇALIŞAN

DİĞER SAĞLIK PERSONELİ HİZMET SÜRELERİ

ÇOK TEHLİKELİ Tehlikeli, az tehlikeli ve 10'dan az çalışanı bulunan çok tehlikeli işyerlerinde ve tam süreli işyeri Hekimi görevlendirilen yerlerde DSP zorunlu değildir.	10 DAKİKA / İŞÇİ BAŞINA AYDA	10-49 ÇALIŞAN
	15 DAKİKA / İŞÇİ BAŞINA AYDA	50-249 ÇALIŞAN
	20 DAKİKA / İŞÇİ BAŞINA AYDA	250 VE ÜZERİ ÇALIŞAN

ÖRNEK SORU:

İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik'e göre, az tehlikeli bir sınıfta yer alan ve 4000 çalışanı olan bir işyerinde, tam gün çalışacak en az kaç işyeri hekimi görevlendirilir?

- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 5
- E) 6

CEVAP : A

ÖRNEK SORU:

İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik'e göre, 2000 çalışanı olan ve tehlikeli sınıfta yer alan bir işyerinde tam gün çalışacak en az kaç iş güvenliği uzmanı görevlendirilmelidir?

- A) 3
- B) 4
- C) 6
- D) 10
- E) 12

CEVAP : B

ÖRNEK SORU:

İş Güvenliği Uzmanlarının Görev Yetki Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik'e göre 8 çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan bir iş yerinde iş güvenliği uzmanı ayda en az kaç dakika görev yapar?

- A) 30
- B) 45
- C) 60
- D) 75
- E) 80

CEVAP : E

RİSK DEĞERLENDİRMESİ

İŞVEREN, İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNÜNDEN RİSK DEĞERLENDİRMESİ YAPMAK VEYA YAPTIRMAKLA YÜKÜMLÜDÜR. RİSK DEĞERLENDİRMESİ YAPILIRKEN AŞAĞIDAKİ HUSUSLAR DİKKATE ALINIR:

- **BELİRLİ RİSKLERDEN ETKİLENECEK ÇALIŞANLARIN DURUMU**
- **KULLANILACAK İŞ EKİPMANI İLE KİMYASAL MADDE VE MÜSTAHZARLARIN SEÇİMİ**
- **İŞYERİNİN TERTİP VE DÜZENİ**
- **GENÇ, YAŞLI, ENGELLİ, GEBE VEYA EMZİREN ÇALIŞANLAR GİBİ ÖZEL POLİTİKA GEREKTİREN GRUPLAR İLE KADIN ÇALIŞANLARIN DURUMU**
- İşveren, yapılacak risk değerlendirmesi sonucu alınacak iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri ile kullanılması gereken koruyucu donanım veya ekipmanı belirler.
- İşveren, iş sağlığı ve güvenliği yönünden çalışma ortamına ve çalışanların bu ortamda maruz kaldığı risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaların yapılmasını sağlar.
- İşyerinde uygulanacak iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri, çalışma şekilleri ve üretim yöntemleri; çalışanların sağlık ve güvenlik yönünden korunma düzeyini yükseltecek ve işyerinin idari yapılanmasının her kademesinde uygulanabilir nitelikte olmalıdır.
- İşyeri tehlike sınıfına göre ; **Az tehlikeli işyerlerinde en geç 6 yılda bir, tehlikeli işyerlerinde en geç 4 yılda bir, çok tehlikeli işyerlerinde en geç 2 yılda bir yenilenir.**

RİSK DEĞERLENDİRME EKİBİ

ÜYELERİ

İŞVEREN VEYA İŞVEREN VEKİLİ

İŞYERİNDE SAĞLIK VE GÜVENLİK HİZMETİNİ YÜRÜTEN İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI İLE İŞYERİ HEKİMLERİ

İŞYERİNDEKİ ÇALIŞAN TEMSİLCİLERİ

İŞYERİNDEKİ DESTEK ELEMANLARI

İŞYERİNDEKİ BÜTÜN BİRİMLERİ TEMSİL EDECEK ŞEKİLDE BELİRLENEN VE İŞYERİNDE YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR, MEVCUT VEYA MUHTEMEL TEHLİKE KAYNAKLARI İLE RİSKLER KONUSUNDA BİLGİ SAHİBİ ÇALIŞANLAR.

RİSK DEĞERLENDİRMESİ AŞAMALARI

RİSK DEĞERLENDİRMESİ DOKÜMANTASYONU

RİSK DEĞERLENDİRMESİ ASGARİ AŞAĞIDAKİ HUSUSLARI KAPSAYACAK ŞEKİLDE DOKÜMANTE EDİLİR.

SAĞLIK GÖZETİMİ

İşveren;

- Çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlar.
- Aşağıdaki hallerde çalışanların sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlamak zorundadır:

İşe girişlerinde.

İş değişikliğinde

İşin devamı süresince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre Bakanlıkça belirlenen düzenli aralıklarla

İş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri hâlinde.

- Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde çalışacaklar, yapacakları işe uygun olduklarını belirten sağlık raporu olmadan işe başlatılamaz
- Bu Kanun kapsamında alınması gereken **sağlık raporları işyeri hekiminden alınır. 50'den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli işyerleri için ise kamu hizmet sunucuları veya aile hekimlerinden de alınabilir.**
- Sağlık muayenesi yaptırılan çalışanın özel hayatı ve itibarının korunması açısından **sağlık bilgileri gizli tutulur.**
- Sağlık gözetiminden doğan maliyet ve bu gözetimden kaynaklı her türlü ek maliyet işverence karşılanır, çalışana yansıtılamaz.

Çalışanın kişisel özellikleri, işyerinin tehlike sınıfı ve işin niteliği öncelikli olarak göz önünde bulundurularak uluslararası standartlar ile işyerinde yapılan risk değerlendirmesi sonuçları doğrultusunda;

- Az tehlikeli sınıftaki işlerde en geç **5 yılda bir,**
- Tehlikeli sınıftaki işlerde en geç **3 yılda bir,**
- Çok tehlikeli sınıftaki işlerde en geç **yılda bir,**
- Özel politika gerektiren grupta yer alanlardan çocuk, genç ve gebe çalışanlar için en geç **6 ayda bir** defa olmak üzere periyodik muayene tekrarlanır.

Ancak işyeri hekiminin gerek görmesi halinde bu süreler kısaltılır.

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANININ GÖREVLERİ

REHBERLİK

Çalışmaların iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına ve genel iş güvenliği kurallarına uygun olarak sürdürülmesini sağlamak için işverene önerilerde bulunmak. İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili alınması gereken tedbirleri işverene yazılı olarak bildirmek. İşyerinde meydana gelen iş kazaları ve ramak kala olaylar ile ilgili araştırmalar yaparak işverene öneriler sunmak.

ÇALIŞMA ORTAMI GÖZETİMİ

Çalışma ortamının gözetiminin yapılması, yapılması gereken periyodik bakım, kontrol ve ölçümleri planlamak ve uygulamalarını kontrol etmek. Acil durum planının hazırlanması çalışmalarına katılmak bu konuyla ilgili periyodik eğitimlerin ve tatbikatların yapılmasını ve acil durum planı doğrultusunda hareket edilmesini izlemek ve kontrol etmek.

İLGİLİ BİRİMLERLE İŞBİRLİĞİ

İşyeri Hekimi ile işbirliği içinde çalışarak iş kazaları ve meslek hastalıkları ile ilgili değerlendirme yapmak, birlikte yıllık çalışma planını hazırlamak. Kurul ile işbirliği içinde çalışmak, çalışan temsilcisi ve destek elemanlarına destek sağlamak ve işbirliği yapmak

EĞİTİM, BİLGİLENDİRME VE KAYIT

Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin planlanması konusunda çalışma yaparak işverenin onayına sunmak ve uygulamalarını yapmak veya kontrol etmek. Gerekli yerlerde kullanılmak amacıyla iş sağlığı ve güvenliği talimatları ile çalışma izin prosedürlerini hazırlayarak işverenin onayına sunmak ve uygulamasını kontrol etmek.

RİSK DEĞERLENDİRMESİ

İş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapılmasıyla ilgili çalışmalara ve uygulanmasına katılmak, risk değerlendirmesi sonucunda alınması gereken sağlık ve güvenlik önlemleri konusunda işverene önerilerde bulunmak ve takibini yapmak.

İŞYERİ HEKİMİNİN GÖREVLERİ

REHBERLİK

İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri kapsamında çalışanların sağlık gözetimi ve çalışma ortamının gözetimi ile ilgili işverene rehberlik yapmak. İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili alınması gereken tedbirleri işverene yazılı olarak bildirmek. İşyerinde meydana gelen iş kazası ve meslek hastalıklarının nedenlerinin araştırılması ve tekrarlanmaması için alınacak önlemler konusunda çalışmalar yaparak işverene önerilerde bulunmak.

SAĞLIK GÖZETİMİ

Özel politika gerektiren gruplar, meslek hastalığı tanısı veya ön tanısı alanlar, kronik hastalığı, madde bağımlılığı, birden fazla iş kazası geçirmiş olanlar gibi çalışanların, uygun işe yerleştirmeleri için gerekli sağlık muayenelerini yaparak rapor düzenlemek, Bulaşıcı hastalıkların kontrolü için yayılmayı önleme ve bağıışıklama çalışmalarının yanısıra gerekli hijyen eğitimlerini vermek, gerekli muayene ve tetkiklerinin yapılmasını sağlamak.

RİSK DEĞERLENDİRMESİ

İş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapılmasıyla ilgili çalışmalara ve uygulanmasına katılmak, risk değerlendirmesi sonucunda alınması gereken sağlık ve güvenlik önlemleri konusunda işverene önerilerde bulunmak ve takibini yapmak.

EĞİTİM, BİLGİLENDİRME VE KAYIT

Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin planlanması konusunda çalışma yaparak işverenin onayına sunmak ve uygulamalarını yapmak veya kontrol etmek. İşyerinde İkyardım ve acil müdahale hizmetlerinin organizasyonu ve personelineğitiminin sağlanması çalışmalarını ilgili mevzuat doğrultusunda yürütmek, Çalışanları işyerindeki riskler, sağlık gözetimi, yapılan işe giriş ve periyodik muayeneler konusunda bilgilendirmek

İLGİLİ BİRİMLERLE İŞBİRLİĞİ

Sağlık gözetimi sonuçlarına göre, iş güvenliği uzmanı ile işbirliği içinde çalışma ortamının gözetimi kapsamında gerekli ölçümlerin yapılmasını önermek, ölçüm sonuçlarını değerlendirmek Kurul ile işbirliği içinde çalışmak, çalışan temsilcisi ve destek elemanlarına destek sağlamak ve işbirliği yapmak

DiĞER SAĞLIK PERSONELİNİN GÖREVLERİ

Çalışanların sağlık ve çalışma öykülerini işe giriş/periodyok muayene formuna yazmak ve işyeri hekimi tarafından yapılan muayene sırasında hekime yardımcı olmak.

İlk yardım hizmetlerinin organizasyonu ve yürütümünde işyeri hekimi ile birlikte çalışmak.

Çalışanların sağlık eğitiminde görev almak.

İşyeri bina ve eklentilerinin genel hijyen şartlarının sürekli izlenip denetlemesinde işyeri hekimiyle birlikte çalışmak.

İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin planlanması, değerlendirilmesi, izlenmesi ve yönlendirilmesinde işyeri hekimi ile birlikte çalışmak, veri toplamak ve gerekli kayıtları tutmak.

Özel politika gerektiren grupların takip edilmesi ve gerekli sağlık muayenelerinin yaptırılmasını sağlamak.

ÖRNEK SORU:

Aşağıdakilerden hangisi İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik'te belirtilen iş güvenliği uzmanlarının görevlerinden değildir?

- A) İşverene rehberlik etme
- B) Risk değerlendirmesi yapmak
- C) Çalışma ortamı gözetimi
- D) Diğer birimlerle iş birliği yapmak
- E) İş yeri hekimine eğitim vermek

CEVAP : E

ÇALIŞAN TEMSİLCİSİ

İşveren; işyerinin değişik bölümlerindeki riskler ve çalışan sayılarını göz önünde bulundurarak dengeli dağılıma özen göstermek kaydıyla, çalışanlar arasında yapılacak seçim veya seçimle belirlenemediği durumda atama yoluyla, aşağıda belirtilen sayılarda çalışan temsilcisini görevlendirir:

2-50 arası çalışan için	→	1
51-100 arası çalışan için	→	2
101-500 arası çalışan için	→	3
501-1000 arası çalışan için	→	4
1001-2000 arası çalışan için	→	5
2001 ve üzeri çalışan için	→	6

- Birden fazla çalışan temsilcisinin bulunması durumunda **baş temsilci, çalışan temsilcileri arasında yapılacak seçimle belirlenir.**
- Görevlerini yürütmeleri nedeniyle, çalışan temsilcileri ve destek elemanlarının hakları kısıtlanamaz ve görevlerini yerine getirebilmeleri için işveren tarafından gerekli imkânlar sağlanır.
- Çalışan temsilcileri, tehlike kaynağının yok edilmesi veya tehlikeden kaynaklanan riskin azaltılması için, **işverene öneride bulunma ve işverenden gerekli tedbirlerin alınmasını isteme** hakkına sahiptir.
- İşyerinde yetkili sendika bulunması hâlinde, işyeri sendika temsilcileri çalışan temsilcisi olarak da görev yapar.

ÇALIŞAN TEMSİLCİSİ NİTELİKLERİ

- İşyerinin **tam süreli** daimi çalışanı olması,
- En az **3 yıllık** iş deneyiminin bulunması,
- En az **ortaokul** düzeyinde öğrenim görmüş olması.

ÇALIŞAN TEMSİLCİSİ SEÇİMİ

- Çalışan temsilcisinin, işyerinde yetkili sendika bulunmaması halinde **çalışanlar arasında seçimle belirlenmesi esastır.**
- Çalışan temsilcisinin seçimle belirlenmesi durumunda çalışan temsilcisi aday başvurularının yapılması için **7 günden az olmamak üzere** süre tanınarak işveren tarafından işyerinde ilân edilir.
- Aday sayısı işyerinde zorunlu çalışan temsilcisi sayısının üç katından fazla olamaz.** Fazla olması halinde çalışan temsilcisi adayları; öğrenim durumu, işyerindeki deneyim süresi ve yaş kriterleri esas alınarak ikinci fıkrada belirtilen sürenin bitiminden itibaren en fazla üç gün içinde işveren tarafından ilân edilir.
- Seçim, **işyerindeki çalışanların en az yarısından bir fazlasının katılacağı bir oylamayla** yapılır. Oylamanın **gizli** yapılması esastır.
- En fazla oy alan aday veya adaylar çalışan temsilcisi veya temsilcileri olarak ilân edilir.
- Vardiya usulü çalışılan işyerlerinde ise seçimler tüm vardiyalarda çalışanların da oy kullanmasına imkân verilecek şekilde düzenlenir.
- Çalışan temsilcisinin, herhangi bir nedenle görevinden ayrılması durumunda, daha önce yapılan seçim sonuçlarına göre en fazla oy alan sıradaki aday atanır.
- Seçim sonuçları itibariyle 5 yıl geçerlidir.**

ÖRNEK SORU:

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na göre, I-Yüz bir ile beş yüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde 3 çalışan temsilcisi olmalıdır. II-Bin bir ile iki bin arasında çalışanı bulunan işyerlerinde 5 çalışan temsilcisi olmalıdır. III-Elli bir ile yüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde 3 çalışan temsilcisi olmalıdır. IV-İki bin bir ve üzeri çalışanı bulunan işyerlerinde 6 çalışan temsilcisi olmalıdır. İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I,II ve IV
- E) I,II ve III ve IV

CEVAP : D

İSG KURULLARI

50 ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve 6 aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde oluşturulur.

Toplantının gündemi, yeri, günü ve saati toplantıdan en az 48 saat önce kurul üyelerine bildirilir.

Kurul, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile işveren veya işveren vekili başkanlığında toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Çekimser oy kullanılmaz.

Çok tehlikeli işyerlerinde ayda bir, tehlikeli işyerlerinde 2 ayda bir, az tehlikeli işyerlerinde 3 ayda bir toplanabilir.

Kurul başkanı İşveren veya Vekili, sekteteri ise iş güvenliği uzmanıdır.

Eğer tam zamanlı iş güvenliği uzmanı yoksa insan kaynakları, personel, sosyal işler veya idari ve mali işleri yürütmekle görevli bir kişi kurul sekreteryasını yürütür.

Kurul üyeleri özel olarak eğitilir.

İSG KURUL ÜYELERİ

İŞVEREN /
VEKİLİ

Kurul Başkanı

İŞ GÜVENLİĞİ
UZMANI

Kurul Sekreteri

İŞYERİ
HEKİMİ

İK, PERSONEL, SOSYAL
İŞLER VEYA İDARİ VE MALİ
İŞLERİ YÜRÜTMEKLE
GÖREVLİ BİR KİŞİ

ÇALIŞAN
TEMSİLCİSİ

Birden çok çalışan
temsilcisi olması
halinde baş temsilci

FORMEN, USTABAŞI
VEYA USTA

Bulunması Halinde

SİVİL SAVUNMA UZMANI

Bulunması Halinde

ASIL İŞVEREN - ALT İŞVEREN KURUL OLUŞUMLARI

1

SADECE ASIL İŞVERENİN ÇALIŞAN SAYISI ELLİ VE DAHA FAZLA İSE

Kurul asıl işverence kurulur. Kurul oluşturma yükümlülüğü bulunmayan alt işveren, kurul tarafından alınan kararların uygulanması ile ilgili olarak koordinasyonu sağlamak üzere vekâleten yetkili bir temsilci atar

2

SADECE ALT İŞVERENİN ÇALIŞAN SAYISI ELLİ VE DAHA FAZLA İSE

Asıl işveren alt işverenin oluşturduğu kurula işbirliği ve koordinasyonu sağlamak üzere vekâleten yetkili bir temsilci atar.

3

ASIL İŞVEREN VE ALT İŞVERENİN ÇALIŞAN SAYILARI AYRI AYRI ELLİNİN ALTINDA VE TOPLAM ÇALIŞAN SAYISI ELLİDEN FAZLA İSE

Koordinasyon asıl işverence yapılmak kaydıyla, asıl işveren ve alt işveren tarafından birlikte bir kurul oluşturulur. Kurulun oluşumunda üyeler her iki işverenin ortak kararı ile atanır.

4

ASIL İŞVEREN ALT İŞVERENİN ÇALIŞAN SAYILARI AYRI AYRI ELLİ VE DAHA FAZLA İSE

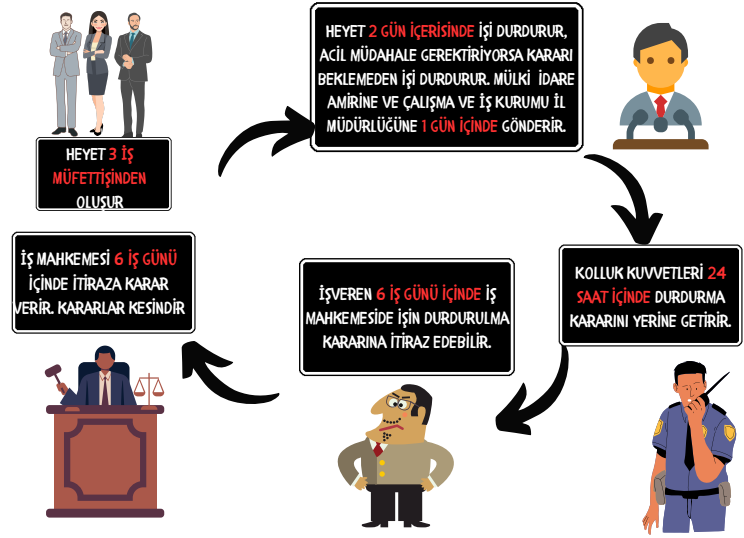
Asıl işveren ve alt işveren ayrı ayrı kurul kurar. İş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin yürütülmesi ve kurullarca alınan kararların uygulanması konusunda işbirliği ve koordinasyon asıl işverence sağlanır.

İŞYERLERİNDE İŞİN DURDURULMASI

- İşyerindeki bina ve eklentilerde, çalışma yöntem ve şekillerinde veya iş ekipmanlarında çalışanlar için hayati tehlike oluşturan bir husus tespit edildiğinde; bu tehlike giderilinceye kadar, hayati tehlikenin niteliği ve bu tehlikeden doğabilecek riskin etkileyebileceği alan ile çalışanlar dikkate alınarak, **işyerinin bir bölümünde veya tamamında iş durdurulur.**
- Çok tehlikeli sınıfta yer alan **maden, metal, yapı işleri ile tehlikeli kimyasallarla çalışılan işlerin yapıldığı veya büyük endüstriyel kazaların olabileceği işyerlerinde, risk değerlendirmesi yapılmadığının tespit edilmesi** halinde iş durdurulur.
- Çok tehlikeli sınıfta yer alan ve ihale ile alınan işlerde; teknolojik gelişme, iş gücü kapasitesinin artırılması, üretim metotlarında yenilik gibi bir kısım unsurlar sağlanmadan, üretim ve/veya imalat planlarına, iş programlarına aykırı hareket edilerek üretim zorlaması nedeniyle **hayati tehlike oluşturacak şekilde çalışma biçimleri** de işin durdurulma sebebi sayılır.
- İşyerinde işin bir bölümünü veya tamamını durdurma kararı vermeye yetkili heyet, **3 müfettişten oluşur.** Kurul Başkanlığı heyete başkanlık edecek müfettişi belirler.
- Heyet, kendisine intikal eden raporlar üzerinde gerekli incelemeyi yapar ve kararını, müfettişin tespit tarihinden itibaren **2 gün içerisinde** verir.
- Kararlar oy çokluğuyla alınır ve heyetçe imzalanır.
- Müfettişçe, belirtilen durumlardan biriyle karşılaşıldığında, **durumu belirtir bir rapor düzenlenir ve en geç tespitin yapıldığı tarihin ertesi günü ilgili heyete verilmek üzere Kurul Başkanlığına gönderilir.** Raporunda, durdurmayı gerektiren hususlara, alınması gereken tedbirlerin niteliğine ve yapılması gereken diğer iş ve işlemlere ayrıntılı olarak yer verilir
- Heyetin işyerinin bir bölümünde veya tamamında işin durdurulması kararı vermesi halinde karar, ilgili valiliğe ve işyeri dosyasının bulunduğu il müdürlüğüne **bir gün içinde** gönderilir.
- İşin durdurulması kararı, mülki idare amiri tarafından kolluk kuvvetleri marifetiyle **24 saat içinde** yerine getirilir.
- Durdurma kararına karşı işverenin yerel iş mahkemesinde, bu kararın yerine getirildiği tarihten itibaren **6 iş günü içinde** itiraz hakkı vardır.

- İş mahkemesine itiraz işin durdurulması kararının uygulanmasını durdurmaz.
- Mahkeme itirazı öncelikle görüşür ve **6 iş günü içinde** karara bağlar. Kararlar kesindir.
- İşverenin bildirim üzerine müfettiş tarafından yapılan inceleme sonucu düzenlenen raporda, durdurma kararına neden olan hususların giderildiğinin belirtilmesi halinde, heyet tarafından gerekli inceleme yapılır ve bildirim yapıldığı tarihten itibaren **en geç 7 gün içerisinde** karar verilir.

İŞİN DURDURULMA SÜRECİ

ÖRNEK SORU:

- I. Tehlike giderilinceye kadar işin tamamında veya bir bölümünde iş durdurulur.
  - II. İşin durdurulması kararı ilgili mülki idare amirine ve iş yeri dosyasının bulunduğu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne bir gün içerisinde gönderilir.
  - III. İşin durdurulması kararı, mülki idare amiri tarafından üç iş günü içinde yerine getirilir. ifadelerinden hangileri doğrudur?
- A) I ve II
B) I ve III
C) Yalnız II
D) Yalnız I
E) I,II ve III

CEVAP : A

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİNİN DESTEKLENMESİ

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİNİN
YERİNE GETİRİLMESİ İÇİN, BAKANLIKÇA
AŞAĞIDAKİ ŞARTLARLA DESTEK
SAĞLANABİLİR

- Kamu kurum ve kuruluşları hariç **ondan az çalışanı bulunanlardan, çok tehlikeli ve tehlikeli sınıfta** yer alan işyerleri faydalanabilir.
- Ancak, **Cumhurbaşkanı, ondan az çalışanı bulunanlardan az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinin de faydalanmasına karar verebilir.**
- Giderler, iş kazası ve meslek hastalığı bakımından kısa vadeli sigorta kolları için toplanan primlerden kaynak aktarılmak suretiyle, **Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından finanse edilir.**
- Bu Kanun ve diğer mevzuat gereğince yapılan kontrol ve denetimlerde; **istihdam ettiği kişilerin sigortalılık bildiriminde bulunmadığı tespit edilen işverenlerden**, tespit tarihine kadar yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte Sosyal Güvenlik Kurumunca tahsil edilir ve **bu durumdaki işverenler, sağlanan destekten 3 yıl süreyle faydalanamaz**

İŞYERİ SAĞLIK GÜVENLİK BİRİMİ (İSGB)

- İSGB; **en az bir işyeri hekimi ile işyerinin tehlike sınıfına uygun belgeye sahip en az bir iş güvenliği uzmanının** görevlendirilmesi ile oluşturulur. Bu birimde işveren diğer sağlık personeli de görevlendirebilir.
- İSGB, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yürütülmesine ve çalışan personel sayısına uygun büyüklükte bir yerde kurulur.
- Bu birimin **asıl işin yürütüldüğü mekânda ve giriş katta** kurulması esastır.
- İSGB'nin bölümleri aynı alanda bulunur ve bu alan çalışanlar tarafından kolaylıkla görülebilecek şekilde işaretlenir.

ORTAK SAĞLIK GÜVENLİK BİRİMİ (OSGB)

- OSGB kurulabilmesi ve hizmet sunabilmesi için tam süreli iş sözleşmesiyle çalışan en az bir;
- **İşyeri hekimi,**
- **İş güvenliği uzmanı,**
- **Diğer sağlık personeli,** istihdamı zorunludur.
- OSGB'ler **kuruldukları il ve sınır komşusu illerde** hizmet sunmaya yetkilidir.
- Sınır illerin dışında hizmet verilebilmesi için, bu Yönetmelikte belirtilen şartları sağlayarak o illerde şube açılması zorunludur. Ancak niteliği gereği birden fazla ilde yürütülmesi gereken raylı sistem, yol ve nakil hattı inşası veya bakımı ve onarımı gibi işlerde hizmet alınan OSGB'nin işin yapıldığı illerden herhangi birisinde yetkilendirilmiş olması yeterlidir.
- OSGB'lerin **zemin katta veya müstakil binalarda** kurulması esastır. Ancak tuvalet ve arşiv bölümleri hariç OSGB'lerde bulunması gereken diğer bölümler, yol seviyesinden girişi olmayan katlarda kurulamaz.
- **Tuvalet ve arşiv bölümleri ise OSGB'ye ait olmak kaydıyla bodrum katta bulunabilir.**
- Şirket ortaklarında değişiklik olması halinde, durum **30 gün içerisinde** Genel Müdürlüğe bildirilir.
- Yeni şirket ortaklarının ilgili mevzuat hükümlerinde belirtilen şartlara uygun olmaması halinde durumun düzeltilmesi amacıyla Genel Müdürlükçe şirkete **30 gün** süre verilir.
- İşyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmeti sunmak üzere OSGB'lerce görevlendirilen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı tarafından saklanması gereken Onaylı defter suretleri, yıllık çalışma planı ve yıllık değerlendirme raporu suretleri ile çalışanlara verilen iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine dair kayıtlar OSGB arşivinde tutulur ve istenmesi halinde denetime yetkili memurlara gösterilir.
- Yıllık çalışma planı, yıllık değerlendirme raporu, çalışma ortamının gözetimi, çalışanların sağlık gözetimi, iş kazası ve meslek hastalığı ile iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin bilgilerin ve çalışma sonuçlarının kayıt altına alınmasından İSGB ve OSGB'ler sorumludur.
- OSGB'lerce istihdam edilen kişilere ilişkin sözleşmeler İSG-KATİP üzerinden **5 iş günü içerisinde** Genel Müdürlüğe bildirilir.
- OSGB'ler herhangi bir sebeple faaliyetlerini bırakmaları veya belgelerinin Genel Müdürlükçe iptal edilmesi halinde **30 gün içinde** yetki belgelerinin asıllarını Genel Müdürlüğe iade ederler
- OSGB'de sorumlu müdür olarak görevlendirilen kişinin değişmesi veya bu kişinin görevinden ayrılması durumunda, OSGB'ce en geç **30 gün içerisinde** yeni sorumlu müdürün İSG-KATİP üzerinden atanması zorunludur.

İSGB VE OSGB ZORUNLU METREKARELER

İSGB

OSGB

İŞVERENİN SAĞLIK VE GÜVENLİK KAYITLARI VE ONAYLI DEFTERE İLİŞKİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- İşveren; İşyerinde yürütülen iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerine ilişkin her türlü kayıt, işten ayrılma tarihinden itibaren **en az 15 yıl süreyle** çalışanların kişisel sağlık dosyalarını, saklar.
- Onaylı defter işyerinin bağlı bulunduğu **Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri veya noterce** her sayfası mühürlenmek suretiyle onaylanır
- Onaylı defter yapılan tespitlere göre **iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ile işveren tarafından birlikte veya ayrı ayrı imzalanır.**
- Onaylı deftere yazılan tespit ve öneriler işverene tebliğ edilmiş sayılır.**
- Onaylı defterin **asıl sureti işveren, diğer suretleri ise iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi tarafından saklanır.**
- Defterin imzalanması ve düzenli tutulmasından **işveren sorumludur.**
- Teftiş yetkili iş müfettişlerinin her istediğinde işveren onaylı defteri göstermek zorundadır.

İHTAR - İTİRAZLAR VE YETKİ BELGESİNİN ASKIYA ALINMASI

- Bir takvim yılı içinde hafif ihlallerin ihhtar puanlarının toplamının 30'a, orta ihlallerin ihhtar puanlarının toplamının 60'a ulaşması durumunda OSGB'nin o yıl içinde işleyecekleri diğer hafif ve orta ihlaller bir üst derecenin taban puanı esas alınarak uygulanır.
- Beş yıllık sürenin sonunda vize işlemini tamamlayan kişi ve kurumların; uygulanmasının üzerinden en az bir yıl geçmiş olan tüm ihhtar puanları silinir.
- Bu Yönetmelik uyarınca OSGB'lere uygulanan ihhtar puanlarına ilişkin itirazlar, işlemin tebliğ tarihinden itibaren **en geç 10 iş günü içinde Genel Müdürlüğe yapılır.** Bu süreden sonra yapılacak itirazlar dikkate alınmaz.
- Bu Yönetmelik uyarınca yetkilendirilen OSGB'lerin yetki belgeleri, **ihhtar puanları toplamının 300'e ulaşması durumunda Genel Müdürlükçe 6 ay süreyle askıya alınır**

Aşağıdaki durumlardan birinin varlığının tespiti halinde;

- Bu Yönetmelik gereği düzenlenen evrakın gerçeğe aykırılığının tespiti halinde **3 ay,**
- Şirket ortaklarının uygunsuzluğunun ilgili kuruma bildirilmesine rağmen durumun **30 gün içerisinde düzeltilmemesi** halinde **3 ay,**
- Bakanlıkça belirlenen esaslara aykırı şekilde şube veya irtibat bürosu açmaları halinde **6 ay,**
- Yetki aldığı adres veya il sınırları dışında hizmet verilmesi halinde **6 ay,**
- Sunmakla yükümlü oldukları hizmetlerin tamamını veya bir kısmını devretmesi halinde **6 ay,**
- Genel Müdürlükten onay alınmadan adres değişikliği yapılması veya unvan değişikliği ile ilgili bildirim yükümlülüğünü 30 gün içinde yerine getirmemesi halinde **1 yıl,**

süreyle ilgili merkez veya şubeye verilen yetki belgesinin geçerliliği askıya alınır.

OSGB'lerin yetki belgesi;

- Başvuru evraklarından herhangi birinin gerçeğe aykırılığının tespiti halinde,
- Bir vize döneminde 3 defa askıya alınması halinde,
- Belgesinin geçerliliğinin askıda olduğu süre içinde sözleşme yaptığının veya hizmet verdiğinin tespiti halinde, **doğrudan iptal edilir.**
- Yetki belgesi iptal edilen OSGB ve şubelerinin kurucu veya ortaklarının, iptal tarihinden itibaren **2 yıl içerisinde yaptığı başvurular; 2 yılın tamamlanmasına kadar askıya alınır.**

ÖRNEK SORU:

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda, aşağıdakilerden hangisi risk değerlendirme yapılırken dikkate alınması gereken hususlar arasında sayılmamıştır?

- A) İş yeri düzeni
- B) Kadın çalışanların durumu
- C) İşverenin görüşleri
- D) Belirli risklerden etkilenecek çalışanların durumu
- E) Kullanılan kimyasal maddeler

CEVAP : C

ÖRNEK SORU:

I. İş yerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tehlikeli madde, taşıma ekipmanı ve diğer üretim araçlarını kurallarına uygun şekilde kullanmak
II. Risk değerlendirmesi yapmak veya yaptırmak
III. Çalışana görev verilen çalışanın sağlık ve güvenlik yönünde işe uygunluğunu göz önüne almak
IV. İş yerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını denetlemek
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na göre, yukarıdakilerden hangileri işverenin genel yükümlülüklerindedir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) II, III ve IV

CEVAP : E

ÖRNEK SORU

İş güvenliği uzmanlarının görev yetki sorumluluk ve eğitimleri hakkında yönetmeliğe göre tam süreli iş güvenliği uzmanlarının, çalıştıkları işyeriyle ilgili olarak bir yıl içerisinde eğitim, seminer ve panel gibi organizasyonlarda geçen toplam kaç iş günü, çalışma süresinden sayılır?

- A) 2
- B) 3
- C) 7
- D) 10
- E) 5

CEVAP : E

ÖRNEK SORU:

İşveren veya vekilinin iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmesi konusunda, İşyerinin tehlike sınıfının değişmesi ve/veya çalışan sayısının elli ve üzerine çıkması durumlarında, kaç gün içerisinde İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda görevlendirmeler yapılır.?

- A) 10
- B) 15
- C) 30
- D) 90
- E) 120

CEVAP : C

ÖRNEK SORU:

Kamu kurum ve kuruluşları, organize sanayi bölgeleri ile Türk Ticaret Kanununa göre faaliyet gösteren şirketler tarafından, işyerlerine iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini sunmak üzere kurulan gerekli donanım ve personele sahip olan ve Bakanlıkça yetkilendirilen birim .....dir. Cümlesinde boşluğa aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) İSGB
- B) OSGB
- C) ÇASGEM
- D) KAMU HİZMET SUNUCULARI
- E) İSGÜM

CEVAP : B

ÖRNEK SORU:

İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği'ne göre, yetki belgesi iptal edilen ortak sağlık ve güvenlik birimi ve şubelerinin kurucu veya ortaklarının, iptal tarihinden itibaren kaç yıl içinde yaptığı başvurular, bu sürenin tamamlanmasına kadar askıya alınır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

CEVAP : B

ÖRNEK SORU:

Aşağıdakilerden hangisi 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamı içerisinde olan bir işletmedir?

- A) Ev hizmetleri
- B) Afet ve acil durum birimlerinin müdahale faaliyetleri.
- C) Çalışan istihdam etmeksizin kendi nam ve hesabına mal ve hizmet üretimi yapanlar.
- D) 507 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanununun 2.nci maddesinin tarifine uygun üç kişinin çalıştığı işyerleri
- E) Fabrika, bakım merkezi, dikimevi ve benzeri işyerlerindeki hariç Türk Silahlı Kuvvetleri, genel kolluk kuvvetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığının faaliyetleri.

CEVAP : D

ÖRNEK SORU:

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa göre, aşağıdakilerden hangisi işverenin yükümlülükleri arasında değildir?

- A) Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır
- B) Risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır
- C) Teftişe yetkili makam tarafından işyerinde tespit edilen noksanlık ve mevzuata aykırılıkların giderilmesi konusunda, çalışan temsilcisi ile işbirliği yapmak
- D) İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar
- E) Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır

CEVAP : C

ÖRNEK SORU:

Çalışan temsilcisi aşağıdaki hangi özellikleri taşımalıdır?

- I.En az 2 yıl iş deneyimi olmalı
- II.Daimi çalışan olmalı
- III.En az ilkokul mezunu olmalı

- A) I-II-III
- B) II-III
- C) Yalnız II
- D) Yalnız III
- E) I-III

CEVAP : C

ÖRNEK SORU:

İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik'e göre; çok tehlikeli sınıfta yer alan ve 210 çalışanı bulunan bir işyerinde aylık işyeri hekimi görevlendirme süresi en az kaç dakikadır?

- A) 2100
- B) 3150
- C) 4200
- D) 1050
- E) 4500

CEVAP : B

ÖRNEK SORU:

OSGB'lerin belgelerinin askıya alınması gereken ceza puanı kaçtır?

- A) 100
- B) 150
- C) 200
- D) 300
- E) 250

CEVAP : D

ÖRNEK SORU:

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na göre, elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu işyerlerinde, yapılan işin en az kaç aydan fazla sürmesi halinde iş sağlığı ve güvenliği kurulunun oluşturulması zorunludur?

- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 6
- E) 12

CEVAP : D

ÖRNEK SORU:

İşyerlerinde işin Durdurulmasına Dair Yönetmelik' göre, işyerinde işin durdurulması kararı bakımından aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Kurma izni almamış iş yerlerinde iş durdurulur
- B) Hayati tehlike tespit edilen işyerlerinin bir bölümünde veya tamamında iş durdurulur
- C) Durdurma kararı; bakanlık, işçi ve işveren kuruluşlarından oluşan heyet tarafından verilebilir.
- D) Çalışanlar için hayati tehlike ortaya çıkmadıkça durdurma kararı verilemez
- E) Risk değerlendirmesi yapılmayan bütün işyerlerinde yetkili makamca iş durdurulabilir

CEVAP : B

ÖRNEK SORU:

Aşağıdakilerden hangisi risk değerlendirme ekibi üyeleri arasında değildir?

- A) İş güvenliği uzmanı
- B) İşveren/ İşveren vekili
- C) Çalışan temsilcileri
- D) Destek elemanları
- E) Diğer sağlık personeli

CEVAP : E

ÖRNEK SORU:

İş Sağlığı ve Güvenliği ile İlgili Çalışan Temsilcisinin Nitelikleri ve Seçilme Usulve Esaslarına İlişkin Tebliğ'e göre, çalışan temsilcisi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İşveren işyerinde yetkili sendikanın bulunması hâlinde yetkili sendika temsilcisini çalışan temsilcisi olarak görevlendirir.
- B) İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalara katılma ve çalışmalarını izleme yetkisine sahiptir.
- C) Tehlike kaynağının yok edilmesi veya tehlikeden kaynaklanan riskin azaltılması için tedbir alma yetkisine sahiptir.
- D) Çalışanları, iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili konularda temsil etme yetkisine sahiptir.
- E) İş sağlığı ve güvenliği konularında özel olarak eğitilir.

CEVAP : C

ÖRNEK SORU:

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik'e göre, az tehlikeli sınıfta yer alan iş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliği kurullarının en geç hangi sıklıkla toplanmasına karar verilebilir?

- A) Haftada bir
- B) Ayda bir
- C) İki ayda bir
- D) Üç ayda bir
- E) Altı ayda bir

CEVAP : D